

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRASOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenfeld & Emeric Lesner.
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
A. Opatka Nachf. Anton Oppalik.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat, in Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă armonioasă pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din întru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 194.

Brașov, Sâmbătă 5 (17) Septemvře.

1898.

A fost odată o lege...

A fost odată o lege adusă, drept lege fundamentală, de către corpurile legiuitoare ungare, — o lege, care pare-ni-se există și astăzi, pe hârtia cel puțin. Această lege spune, că determinarea limbei învățământului la institutele deja înființate, séu ce le va înființa statul, se ține de resortul ministrului instrucțiunii publice. Aceeași lege spune mai departe, că ținta cea mai supremă a statului fiind, ca instrucțiunea publică să aibă succes în ce privește cultivarea și bunăstarea publică, guvernul trebuie să porțe grijă, cât numai se poate, ca să se înființeze școle de stat, în cari cetățenii de ori și ce naționalitate, cari trăesc în masse mai mari la olaltă, să se perfecționeze în limba lor maternă, până acolo, unde se începe instrucția mai înaltă academică, ér aceste școle să se înființeze în apropierea ținuturilor locuite de naționalități.

Având în vedere, că prima datorie a unui ministru este a păzi legea și a-o executa cu conștiințiozitate, ar trebui să admitem, că și actualul ministru unguresc de instrucțiune publică a fost pătuns de postulatele amintitei legi, ce figurează încă în colecția de legi ungară ca existentă și neabolită, când a conceput planul uriaș, de-a înființa o mișă de școle poporale nouă din visteria statului.

Acésta ar fi procederea corectă și conștiințioasă a unui guvern într'un stat de drept, unde se respectă legile. La noi însă e lumea întorsă în ce privește principiul de drept și de dreptate. Amintita lege n'a servit și nu servesc, decât numai ca decorațiă esterióră, pentru ca înderătul ei să se pótă ascunde intoleranța regimului unguresc față cu popóarele nemaghiare. Astfel planul ministrului urmărește, după cum

ne asigură o fóiă de comun bine informată din Pesta, o direcțiune diametral opusă literei și spiritului amintitei legi din 1868, așa că densusul află de lipsă de-a se îngrijii în primul rând, ca școlele de stat, ce voesce să le înființeze, să fiă ridicate în acele comune, în cari elementul maghiar e în minoritate și unde nu există școle bune poporale cu limba de propunere maghiară.

Va să dicită nu numai, că nu e vorba de școle cu limba maternă a majorităților nemaghiare, dér e vorba, din contră, de-a pune pedeci cultivării publice în acele ținuturi prin înființarea de școle cu limba de propunere maghiară.

Éta intenția legii dela 1868 întorsă cu fundul în sus! Și ca să nu ne putem îndoi cumva de acésta, ni-se mai spune, că îngrijirea, ce după lege trebuie să o aibă guvernul pentru cultura în limba maternă a tuturor naționalităților fără deosebire, ministrul Wlassics o restringe numai și numai la naționalitatea maghiară, având de cuget, ca în a doua liniă să ridice școli, din cele o mișă plănuite, în acele ținuturi, unde elementul maghiar e în majoritate, dér unde nu sunt școle bune poporale; precum și în acele comune curat maghiare, cari fiind într'o stare materială strimtorată, nu sunt capabile de a-și susține cu propriile lor puteri școle poporale înfloritóre.

Éta cum se impart la noi folóșele din banii tuturor contribuabililor, față cu cari, când e vorba de plata dărilor, nu se face deosebire de naționalitate.

In anul viitor e vorba, ca ministrul să pună în ființă, după planul schițat, deja 200 din acele o mișă de școli proiectate, și acestea se dice, că se vor deschide încă în ziua de 1 Septemvře a anului viitor.

Ce intenționează ministrul unguresc de instrucțiune cu aceste școli maghiare în ținuturile locuite de

Nemaghiari e învederat și nu mai are lipsă de comentar. Dér mai băttór la ochi este, că d-l Wlassics așă de lipsă a sări în ajutorul co-naționalilor săi ușurându-le sarcina de a-și susține ei înși-și școlele, de-a sări exclusiv în ajutorul acestora!

In fața plângerilor și a nemulțumirei Românilor, Ungurii dela putere nu numai odată s'au provocat, drept dovadă că n'am fi asupriți, la numărul cel mare de școle poporale confesionale cu limba de propunere română, ce le posedem. Dér la aceea ei nu s'au gândit nici-odată, că aceste școle nu le posedem din grația liberalității și a îngrijilor lor, ci numai și numai în urma jertfei și a hărniciei noastre; nu s'au gândit, că guvernul n'a dat din visteria statului nici un ban la înființarea acestor școli, dér a știut la rândul lui să paralizeze în cea mai mare parte succesul instrucțiunii în limba maternă a școlilor noastre prin legile și măsurile, ce le-a adus pentru a impune în măsură tot mai mare și în cursurile elementare studiul limbei maghiare; nu s'au gândit și nu se gândesc Ungurii dela putere, cu câtă greutate susținem noi școlele noastre și câte lipsuri îndurăm din cauza insuficienței mijlocelor.

In schimb înăe, cum vedem, ei se gândesc cu atât mai mult la proprii lor co-naționali, cari și așa au beneficiat și beneficiază numai ei singuri de școlele de stat maghiare.

Starea acésta desolată de permanentă vătémare a dreptului, a dreptății și echității față cu noi Români, n'ar trebui óre să ne facă să ne gândim mai serios ca până acum, că am lipsit din datoria noastră supremă de-a dovedi în tot minutul printr'o luptă constantă și energică pentru dreptul limbei noastre, că este absolut necesar ca ori-care guvern să respecteze interesele noastre de cultură națională?

Mórtea Impărătesei-Regine.

M. S. Monarchul.

Viena, 14 Septemvře. Maj. S. va depune mâne, Vineri, o splendidă cunună pe cosciugul împărătesei. Tot atunci va recita o rugăciune pentru mântuirea sufletului augustei sale soții.

Viena, 14 Septemvře. In cercurile curții s'a răspândit scoirea, că îndată după înmormântare, monarchul va da un manifest cătră popóarele sale.

Viena, 14 Septemvře. „N. fr. Presse“ este informat, că serbările jubilarie nu se vor ține. Acésta e dorința Soveranului. Chiar nici în biserica Sf. Stefan nu se va face misă solemnă. Nu se vor primi de asemenea nici deputațiunile camerelor austriace și ungare, cari proiectaseră a esprima monarchului omagiile lor. In Decemvře nu va veni nici unul dintre domitorii streini la Viena; cei mai mulți însă vor lua parte la înmormântarea de Sâmbătă.

Monarchul a declarat hotărît, că viitoarele 6 luni le va petrece în cea mai mare retragere.

Condolențe.

Viena, 14 Septemvře. Tóte capetele încoronate și-au esprima condolențele lor cătră monarch din incidentul teribilei catastrofe. Éta câte-va din ele:

Regele României (Ragaz, 10 Septemvře): „Ne lipsesc cuvinte pentru a esprima adéna noastră durere cu ocazia nenorocirii fără nume, care te-a lovit. Rugăm cerul să-ți vie în ajutor și să-ți dea puterea a îndura cu resignare acésta teribilă suferință“. (Mai amintim aici, că curtea regală română a luat un doliu de 4 săptămâni, cu începere dela 30 August v. — Red.)

Impératul Wilhelm II: „Adénc sgu-duit și îmărmurit, abia aflu cuvinte pentru ați spune, ceea-ce simt față de tine și cât de adénc sufer împreună cu tine pierderea grea. Este o încercare trimisă de Domnul, pe care noi ómenii nu suntem capabili a-o cuprinde, și numai teribila ei gravitate o

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Câte-va reflexiuni asupra originii Românilor brașoveni.

De

Nicolae Sulicá.

— Fine. —

Ei bine, admitând că acești coloniști veniți la finea vécului al patru-spre-decelea¹⁾ au fost Bulgari, precum afirmă unii, ni-se impune întrebarea fórte firéscă: cum s'au romanizat acești Bulgari, cine i-a romanizat pe ei? Și cum se explică, că acest hipotetic proces de romanizare, în decurs de 150 de ani se închegea cu desevírșire? Căci în préjma anului 1550 se tipăresce deja un catechism românesc la Brașov pe séma ortodocșilor brașoveni, cu scopul de a-i converti la protestantism. Acest catechism, care a fost apoi urmat de un șir

¹⁾ Cronicele sășesci ne spun, că în număr mai mic veniseră la Brașov deja înainte zidirei bisericei sășesci, în massă mai mare însă s'au stabilit cu ocașunea zidirei bisericei negre.

întreg de cărți bisericesci românesci, s'a tipărit românesc, pentru-că ortodocșii brașoveni erau Români. Același catechism s'a tipărit și grecesce pe séma Grecilor²⁾, ce locuiau la un loc cu Români. Să fi fost Bulgari în timpul acela străbunii Românilor brașoveni, fără îndoiială și catechismul li-se tipăria bulgăresce; însă de vr'un asemenea catechism bulgăresc nu scim nimic.

Români brașoveni până în ziua de ađi sunt cunoscuți în unele părți sub numele de „Schei“, ér „Schiau“ se scie, că însemnă atât cât Bulgar. Suburbul locuit de Români brașoveni se numesce „Schei“, unguresce Bolgarszék (scaunul Bulgarilor), ér vechia numire sășescă a fost „Belgerei“. Și mai ales faptul acesta a făcut pe unii să admită hipotesele originii bulgare a Românilor brașoveni. Cum se explică însă atunci, că Români brașoveni habar n'au să fi fost ei vr'odată Bulgari, pe când d. e. Români maghiarisați din comitatul Treiscaunelor au deplina conștiință a originii lor românesci? Numele de „Schiau“ séu „Bulgar“, afară de numirea topografică a

²⁾ Veđi Ioan Honterus, „Gaz. Trans. Nr. 4 176.

suburbului, nicăiri nu se mai găsește al brașoveni, pe când d. e. numele de Grecu, Turcu, Rusu, Muscalu etc. ca nume de familie îl întâlnim fórte des. Nici o reminiscență deci a numelui „Bulgar“ în viața familiară a Românilor brașoveni, ceea-ce ar fi imposibil, decât ar fi fost ei vr'odată Bulgari.

Nici o urmă de limbă, séu obicei bulgăresc, care ar puté dovedi fantastica teorie despre originea bulgară a Românilor Brașoveni.

Reflexiunile de mai sus fac imposibilă o asemenea hipotesă, căci momentele archeologice-limbistice relevante, pun mai pe sus de ori-ce îndoiială originea românescă a Românilor brașoveni. Sunt Români veniți de peste Dunăre acești Români brașoveni, ér reminiscența cea mai prețioasă și mai eclatantă a originii lor românesci balcanice, e obiceiul „Junilor“ dela Pasci.

Aceste câte-va șire n'au avut pretenția să deslege cestiunea originii Românilor brașoveni; scopul mi-a fost prin ele, să indic numai calea singură exactă, pe care se va puté pe deplin rezolva problema a-

césta, cu tóte că cele câte-va argumente archeologice-limbistice aduse întru susținerea teoriei mele, sunt de natură de-a delătura ori-ce nedumerire în privința acésta. Cât despre numele de „Schei“³⁾ (Bolgár-szék) al suburbului locuit de Români brașoveni, întru cât momentul acesta e mai mult de caracter istoric, voiú căuta să-i dau explicarea cuvenită atunci, când cu datele istorice disponibile voiú cerca, să documentez originea indiscutabilă românescă a Românilor din Scheiul Brașovului.

Că între descălecători, vor fi fost și Bulgari, este posibil; e vorba, că după tóte semnele în esența și maioritaea lor actualii Români brașoveni, Români au fost de când au pus piciorul pe pământul Brașovului.

³⁾ De altmintrelea, numele de „Schei“, ca numire topografică, îl întâlnim și în alte părți. Așa e moșia „Scheia“ a lui Sturza, de unde și-a primit numirea psaltirea Scheiană. Satul Densus, de unde sunt frații Densuseni, asemenea pórta numele de „Schei“.

simțim; însă unica noastră mângăiere, a *bieților muritorii*, este, că de colo de sus ni s'a rânduit așa."

Regina Victoria (Balmoral, 10 Sept.): „Nu află cuvinte pentru a-mi exprima adâncă mea condolență și înflorare. E ceva grozav și nemilos așa ceva. Dumnezeu să te scutască și să fiă cu tine."

Regele Umberto (Torino - Reggio, 11 Sept.): „Lovitura neașteptată și nemilostă, ce te-a ajuns, ne umple de grăză și indignare. Ași dori să fiu lângă tine, ca prin iubirea mea să-ți arăt cât de adânc împărțesc durerea ta. Dăr deși suntem de parte, Margareta și eu totuși ne alăturăm din adânc inimii la lacrimile tale și la rugăciunea ta, rugând și noi pe Dumnezeu să-ți dea mângăierea, care singur El e în stare a ni-o da. Te îmbrățișez."

Țarul și Țarina (Livadia 11 Sept.): „Inflorați auzim scirea grozavă și fatală. În această nemilostă încercare, îți trimitem cea mai sinceră expresiune a durerii și regretului nostru. Dumnezeu să te scutască și să-ți dea putere a purta această pierdere ireparabilă."

Felix Faure (Rambouillet, 10 Sept.): „Petrurs de grăză la scirea celui atentat urgisit, căruia a căzut jertfă împărătesa-regină, o șoptă internă mă face să exprim Majestății Tale sincera mea durere și condolență, cu care împărțesc din adâncul inimii jalea Majestății Tale, și te rog, să fii convins despre sincera și intimă mea simpatie."

Depeși de felul acesta, toate pline de mișcătoare sentimente, au mai trimis regina-regentă a Spaniei, regele Daniei, prințul regent al Bavariei, regele și regina Saxoniei, regele de Württemberg, regina Olandei, regele Serbiei, marele duce de Baden, președintele confederației elvețiene, principele Bulgariei, președintele Statelor-Unite etc.

Cernăuți, 13 Sept. Căpitanul țării Iancu Lupul a trimis la cancelaria de cabinet din Viena următoarea depeșă de condolență în numele poporațiunii:

„Cuprins de jale adâncă prin scirea cutremurătoare despre decedarea Majestății Sale neuitatei noastre împărătese, aduce credincios supusul Comitet al țării Ducatul Bucovina în numele întregii țări, precum și al adânc indureratei populații, întinționate condolențe la treptele prea înaltului tron, implorând pe Atotputernicul Dumnezeu să dea Majestății Sale prea veneratului nostru Împărat și prea milosului Domn în această oră de grea cercare, puterea de a suporta sgduitoarea lovitură a sorții. — Căpitanul țării Lupul."

Sibiu, 15 Sept. Consistorul metropolitan gr. or. de aici a decis să adreseze Majestății Sale în numele întregii metropolii ortodoxe, o adresă de condolență.

Blășiș, 15 Sept. Aici s'a celebrat aici o liturghie funebră de către Escelența Sa Metropolitanul cu număroasă asistență. La serviciul divin funebru a luat parte întreaga tinerime dela institutele de învățământ de aici. A cântat corul mixt al profesorului I. Mureșianu. După serviciul divin a urmat o serbare școlastică funebrală.

Principii străine la înmormântare.

Viena, 14 Sept. După informațiile primite până acum, la înmormântarea împărătesei vor lua parte dintre principii străini, ori se vor reprezenta, următorii:

Împăratul german Wilhelm, nunciul Italiani ca reprezentant al Papei, principele moștenitor italian ca reprezentant al regelui Umberto, marele duce rusesc Alexis ca reprezentant al Țarului Nicolae, prințul de Cambridge Georg ca reprezentant al reginei Victoria, regele Albert al Saxoniei, prințul regent bavarez Leopold, apoi Carol Teodor și toți prinții bavareși, marele duce de Saxa Weimar Wilhelm, prințul de Saxa-Coburg Albrecht, toți prinții germani, principele moștenitor Ferdinand ca reprezentant al regelui României Carol, regele Serbiei Alexandru, contele de Flandra ca reprezentant al regelui Belgiei Leopold, regina Hanoveriei, părechia princiară de Cumberland și câte-un general reprezentând pe

prințul de Wales și pe președintele Republicii franceze.

Viena, 14 Septevre. Cu abatere dela obiceiul de până acum și dela ritualul spaniol, Maj. Sa monarhul și toți membri casei domnitoare, precum și principii participători la înmormântare, vor merge pe jos dela Hofburg și până la cripta Capucinilor în urma cociugului împărătesei.

Transportarea cadavrului.

Dela Geneva cadavrul împărătesei-regine a fost pornit către Viena — cum scim — în 14 l. c. Manifestația, ce s'a făcut cu privilegiul acesta de către populațiunea orașului și împrejurime, a fost impositantă. Despre acesta am vorbit și în numărul de ieri.

Ajuns la Zürich trenul, care ducea osăminte la împărătesei a fost primit în o manifestație impositantă de către populațiunea orașului. La gară se afla colonia austro-ungară, reuniunile din Voralberg și TiroL cu drapete în doliu; de față erau reprezentanții guvernului cantonal, corpul consular și o mare mulțime de public. Poliția a luat stricto măsură pentru susținerea ordinii. Gara a fost închisă. Immediat după sosirea trenului în gară au fost arestați doi indiviți bănuiți. Trenul a sosit la 4 ore d. a. în sunet lugubru de clopote. Contele Kueffstein a primit condolențele autorităților militare și a consulilor, cărora li-a mulțumit în numele monarhului. Fărte multe femei și fete plângeau și ingenuchind se rugau dinaintea vagonului, care ducea trupul împărătesei. După 20 de minute trenul a plecat.

La Freiburg trenul s'a oprit ărăși. Reprezentanții cantonului și ai orașului și-au exprimat condolențele. Gara era închisă și populațiunea privia din înălțimile din prejur trenul.

În Berna trenul curții a fost așteptat de-o imensă mulțime. Intrările gării erau pădite de poliști. Pe peron au fost lăsați numai reprezentanții consulatului austro-ungar, colonia austro-ungară, deputația guvernului din Berna, consiliul ărășenesc. Trenul a sosit aici la 12 ore. La sosire toți își descoperiră capetele. Cât timp trenul a stat în gară, clopotele dela toate bisericiolele au fost trase. Era un moment mișcător.

Viena, 14 Septevre. M. Sa monarhul a dat ordin, ca cu prilejul sosirii cadavrului împărătesei în gara de Sud, întreg corpul oficerilor să se prezente în ținută de gală. Dela gară până la Hofburg vor fi postate trupe.

Asasinul și complicii.

Geneva, 14 Septevre. Asasinul Luccheni a fost ascultat din nou. El a mărturisit, că era membrul unui club anarchist din Lausanne. Șese membri ai clubului au fost arestați. Unul dintre aceștia a declarat, că el a pregătit arma ucigașe, pe când Luccheni susține, că a făcut-o însuși.

De ieri începând au fost arestați 12 indiviți suspecți. Cea mai mare bănuială cade asupra unui Calduzzi, care înainte de comiterea crimei, a vorbit cu Luccheni. S'a constatat dăr, că Luccheni a avut complici, cu cari s'a înțeleș, că trebuie să ucidă, și încă pe un principe.

Contra Italianilor.

Triest, 14 Septevre. În Nabrezina decurg mari demonstrațiuni sângerose contra Italianilor. Demonstrațiile s'au început ieri. Aici dimineața 500 de Sloveni au atacat pe Italiani și le-au prădat casele și grădiniile. Italianii s'au apărat cât au putut, și doi dintre ei au murit, mulți au fost răniți. Italianii emigrăză acum în masă, plecând cu toții spre Italia. Demonstrațiunile iau caracter îngrijitor.

Spandau, 14 Septevre. Între muncitorii germani și italieni de aici au fost ciocniri sângerose. Germanii au dat ieri foc unui șopron, care servea de locuință muncitorilor italieni, cari abia cu mare greutate au putut scăpa. Aici s'au continuat demonstrațiile contra Italianilor. Germanii au aprins toate casele în care locuiesc Italianii. Aceștia aflându-se în mare primejdie, au pușcat cu revolvele asupra Germanilor.

Germanii s'au refugiat și Italianii s'au apucat de stingerea focului.

Roma, 14 Septevre. Poporațiunea de aici este fărte indignată contra Austriacilor pentru demonstrațiile antiitaliene ale acestora. Poliția a dat de veste, că tinerimea și muncitorii vor să demonstreze contra Austriacilor. Palatul ambasadei austro-ungare este pădit de carabinieri. O mulțime de deputați intenționează a provoca pe ministrul de externe Canevaro, ca să protesteze cu cea mai mare energie la guvernul austriac contra demonstrațiilor anti-italiene.

Împărătesa-regină despre „mărte."

Dr. Christomanos, un distins filosof și om de literă grec, care în anii din urmă a fost căt-va timp profesor de limba elină a împărătesei-regine, descrie în modul următor păreriile, ce le avea împărătesa despre mărte:

Împărătesa scia, că mărtea o așteptă. — Când incetăză dorința de a trăi, — 'mi-a dis ea odată — te găsești deja în afară de viață.

Ea poruncise deja de mult dorinței ei, ca să incetaze. Altă-dată, când yachtul ei o ducea în spre sud de-alungul stâncilor algeriene și se lupta cu valurile mării, a readus discuția la tema acesta.

— Ești și d-ta gata de mărte? Crești, că nu este o faptă eroică? Dăcă și când voim muri în realitate, e lucru secundar, ce-l pot aștepta cu curioșitate. Există în viață pentru fiă-care om un moment, când mărte interior, și nu trebuie să fie tocmai timpul morții năștre reale. Neplăcută e numai totă procedura acesta, tot ce se atinge de acesta, un fel de muncă manuală, pe care răsfațații Romani o încredințau sclavilor lor. E câte odată interesant, dăr de cele mai multe ori plicticos să privești cum totul se reînfașoră dela sine, ca un mechanism stricat. Eu aștept mărtea în ori-ce moment. D-ta ca filosof, ar trebui să faci tot așa. Dăcă a fi făcut-o deja, s'ar putea să spune odată despre d-ta, că ai murit deja împreună cu împărătesa. Ai fi atunci un erou!

Cu toate astea, m'a supraveghiat de atunci încolo. Într'o și m'am apropiat, la Madeira, prea aproape de o prăpastie de peste ocean; ea mă chemă atunci cu glas tare:

— Nu e nevoie să cauți o mărte poetică, dișe ea suridând, ca și când ar fi descoperit la mine un secret. Ajunge să mori frumos în intrul d tale.

Eu însă eram ca orbit de razele acestui suflet-sore. După-ce se obișnuise astfel cu mărtea, ea trăi simplă și mulțumită, cum își îndeplineșe cineva o datoriă, pe care o iubeshce numai ca atare.

Congregația comitatului Brașov.

Precum scim, ieri în 15 l. c. la 10 ore s'a întrunit în sala dela casa Sfatului congregrația eștra-ordinară a comitatului Brașov, conchiemată din incidentul casului dureros întemplat în familia domnitoare.

Ședința a fost deschisă de d-l fișpan Mihail de Maurer, care a amintit în vorbirea sa de deschidere de grăznicul atentat și de adâncă jale, ce a produs-o vestea lui și la noi, ca pretutinderi. A prcpus apoi, ca congregrația să eternizeze memoria reginei în procesul verbal; să trimită monarhului și întregii case domnitoare o adresă de condolență și, în fine, să trimită o deputația, care să o reprezente la înmormântare.

Vorbirea a fost ascultată de întreaga adunare, stând toți în picioare, ăr propunerea s'a primit unanim.

După acesta a propus pe următorii trei membri, cari sub conducerea lui să reprezente municipiul la înmormântare, și adecă pe d-l Frideric Jekel vice-șpan, pe d-l Oscar Alesius loc-țuitor de primar și pe d-l Iosif Pușcariu avocat, ceea-ce s'a primit.

După acesta s'a dat cetire textului adresei, ce va fi a-se preda Majestății Sale, mai întâi în liba maghiară, apoi și în cea germană și română.

După cetirea textului român, membrul Dr. A. Mureșianu a cerut cuvântul și con-

statând unanimă manifestație de doliu și de simpatie a adunării cătră Majestatea Sa și întreaga casă domnitoare, a accentuat, că în textul adresei se vorbesce tot numai de „națiune". După d sa, sub „națiune" nu se pôte înțelege, decăt numai națiunea politică. Pentru-ca să se încungiure însă ori-ce confundare a acestui conceput politic cu conceptul genetic de națiune și să se dea espresiune mai reală doliului, ce a cuprins toate naționalitățile acestui comitat în fața morții neașteptate a împărătesei-regine, propune, ca la pasagiul, unde se vorbesce de adâncă impresiune durerosă, ce a produs-o în populațiune această mărte, și de simpatie, ce le-a deșteptat pentru Majestatea Sa și casa domnitoare, să se dică, în loc de „națiune", „la toate popoarele din comitat, ori din țară".

Fișpanul-președinte a declarat întâi, că n'a înțeleș cuvintele rostite în limba română de membrul amintit, vrând acesta însă să i-le tălmăceshca mai bine, l'a împe-decat dicend, că totuși a înțeleș cam ce vré, și și-a exprimat părerea de rėu, că d-l Mureșianu și cu ocașiunea acesta solemnă*) mai vré să se provoce discuție. Ca și de altă-dată în asemeni cestiunii, d-l fișpan a trecut în mod volnic peste propunerea de mai sus, neaducându-l la votare și închidend în totă graba ședința.

Anarchismul și măsurile contra lui.

La ordinea zilei este acum cestiunea cum și în ce mod s'ar puté, printr'o înțelegere pe cale internațională a tuturor statelor, să se pună stavilă lățirii anarchismului și să se suprimé mișcarea lui ascunsă de astăzi.

Foile din Berlin se ocupă mult cu cestiunea unei combateri pe cale internațională a anarchismului. „*Berliner Tagblatt*" dișe, că mai întâi ar trebui, ca Elveția să o rupă cu dreptul ei consuetudinar, după care fiă-care canton procedé liber și de sine stătător și nici un guvern cantonal nu scie de celalalt.

„*Kölnische Volkszeitung*" constată într'un comunicat din Berlin, că din partea germană s'a luat inițiativa pentru întrunirea unei conferențe internaționale, care să se sfătueshca asupra măsurilor comune de luat în contra anarchiștilor. S'au făcut deja pași în privința acesta. E vorba ca conferența acesta să se întruneshca înaintea contereței de desarmare. Din partea Germaniei se pune cea mai mare greutate pe aceea, ca să se rupă cu sistemul de supraveghiare nesuficient de până acuma și să se introduce sistemul de izolare, așa ca fiă-care stat să ia angagementul, ca între granițele sale să facă nevătămător și să interneze pe toți aceia, cari sunt cunoscuți ca anarchiști.

Acasta propunere se va face în prima liniă din parte germană.

Privitor la cestiunea măsurilor internaționale, ce vor fi a-se lua în contra anarchismului, „*Timpul*" din Bucuresci publică următorul remarcabil articol:

Fapta monstruoasă a lui Luccheni nu se pôte esplica nici din punctul de vedere al physiologiei, nici din acela al patimei politice. El a ucis o femeie; și a ucis-o numai pentru a ucide. Din daclarațiunile lui cinice reiese, că-i era indiferent pe cine va ucide, numai să fie dintr'o familie suverană.

Scirile, care soseshce astăzi, vorbesce despre un complot anarchist internațional în contra capilor statului fie ei Împărați, Regi șeu președini de Republică. Există o asociație de făcători de rele, asociație organizată pentru asasinat, pentru distrugerea prin fier și foc a ordinii sociale.

*) Nu cerea tocmai importanța actului solemn să se dea espresiune cât mai fidelă și neîndoioasă sentimentelor tuturor popoarelor? — Red.

Anarchismul apare în forma sa cea mai hidioasă: el coboară pe om mai jos decât pe o fiară sălbatică, căci fiara mușcă, atacă și ucide inconștient, prin instinct, uneori spre a se apăra, pe când anarchistul ucide conștient, numai pentru a săvârși omorul, pentru a distruge o ființă omenescă, precum voiesce a distruge operele geniului uman.

Suntem dăr în fața unei primejdii sociale, în contra căreia totă lumea civilizată este datoră de-a se ridica cu putere.

Omenirea organizată în societate se află în stare de legitimă apărare față cu anarchismul.

Este cu neputință, ca statele să privească cu nepăsare la spectacolul sălbatic și înfrorător al unei secte, care cutreeră Europa cu arma ucigătoare în mână, proclamând legitimitatea asasinului și a distrugerii față cu societatea întrégă.

Nimeni nu mai e sigur de viața sa în fața anarchistului, căci el făptuesce omorul, fără ca să existe vreun motiv plausibil pentru crima ce comite. Nu e nebun în propriul sens al cuvântului, căci lucrază cu discernământ și, ceea-ce e mai mult, se și fâlesce cu fapta sa.

Cine nu-și aduce aminte de atentatul comis la Paris în contra persoanei unui diplomat bulgar, pe care un anarchist l'a rănit grav, numai pentru-că mânca într'un birt mai bun?

O asemenea aberațiune a simțului omenesc este o bătă socială de o gravitate estremă, pe care societatea organizată este datoră nu numai a o vindeca, dăr încă a o preveni prin mijloacele cele mai drastice.

Cum? Să iau măsuri extra-ordinare și internaționale în contra ciumei, în contra colerei și altor epidemii, și nu s'ar lua în contra unei epidemii suferesce, care amenință societatea întrégă, care lucrază la distrugerea muncii săvârșite de omenire în cursul vécurilor?

Nu încape îndoială, că oribilul asasinat dela Geneva va fi punctul de plecare al unor negocieri între statele europene, în scop de a pune o stavilă anarchismului. Un réu atât de mare nu se stăpânește prin măsuri polițienești izolate și normale. În fața organizațiunii internaționale a bandelor anarhiste, trebuie să se stabilească și o organizație internațională a tuturor statelor în contra dușmanului comun al societății.

Nu se poate tolera, ca o infimă minoritate de maniaci fanatici, recrutată din drojbiile societății, să desfidă legile și morala publică cu un cinism fără pereche, fără ca societatea organizată să ia la rândul ei măsurile de apărare absolut necesare, pentru a pune capăt îndrășnelii criminale a anarchismului.

Unii exprimă temeri, că acțiunea comună a statelor va da loc la o reacțiune din punctul de vedere politic. Nu împărtășim aceste temeri, căci măsurile ce s'ar lua în contra unei secte ca cea anarchistă, n'ar avé de ce să se refrângă asupra ideilor democratice și liberale, care alcătuiesc astăzi patrimoniul comun al tuturor popórelor.

Anarchismul nu este o sectă politică, el nu preconizează reforme; el nu urmărește nici un scop afirmativ, el nu clădesce nimic, ci distruge tot, prin urmare este întruparea negațiunii sălbatică și a omuciderei. O asemenea buruiănă veninună trebuie extirpată dela rădăcină din grădina civilizațiunii omenesci.

Din Bucovina.

— Mișcarea electorală. —

Despre mișcarea electorală din Bucovina „Patria“ din Cernăuți ne aduce următoarele sciri:

La Câmpulung d-l Dr. George Popovici a întrunit delegații din tote comunele districtului Câmpulung în ziua de 12 Septembrie. Sala era indusuită de alegători. Logele erau ocupate de public distinct, între cari număróse dame din elita societății. La intrarea sa în sală d-l Dr. George Popovici fú viu aclamat.

Adunarea a fost presădată de d-l cons. la trib. T. V. Stefanelli, care deschide

adunarea cu un frumos discurs, recomandând călduros alegerea de deputat a d-lui Dr. George Popovici. Sfirșitul discursului e acoperit de aplauzele entusiaste ale adunării.

Luând cuvântul d-l Dr. George Popovici, mulțumesc d-lui president al adunării pentru frumoșele cuvinte și desvóltă apoi discursul său de program într'un colorit plastic, desvóltând postulatele noastre naționale și schițând programul nostru economic.

Adunarea a votat o moțiune unanimă, în care primesce cu entusiasm candidatura d-lui Dr. George Popovici.

*

D-l Dr. Nicu Blându a ținut în 10 și 11 l. c. adunări electorale în districtul Cernăuților, și anume în comunele *Ceahor*, *Corovia*, *Voloca*, *Cuciurmare* și *Mologhia*. Pretutindenți a fost primit cu entusiasm. Adunările au fost fórte bine cercetate și s'a aclamat cu însufleșire candidatura d-lui Dr. Nicu Blându.

La *Prevoroché* în districtul electoral Cernăuți (d. pol. Sirete) a fost anunțată alegerea electorilor pe Sămbătă în 10 l. c. la orele 9, ér comisariul electoral a venit în comună deabia d. m. la orele 2, când alegătorii erau deja imprașciorți, încóat alegerea s'a săvârșit numai cu vre-o câțiva ómeni. Urmarea a fost, că candidatul partidului național a rămas în minoritate cu 3 voturi.

La *Ostrița* s'a ținut alegerea de electorți Sămbătă în 10 l. c. Au fost aleși 3 Români și 1 Ovreu. Candidații partidului nostru au rămas în minoritate, fiind-că comisariul, când a vēțut, că alegătorii noștri sunt în preponderanță, a încheiat actul alegerii și a refuzat să primescă voturile aderenților partidului național.

În districtul *Rădăuților* e viuă mișcare electorală. Eri a fost la *Vicolul de sus* o adunare de alegători, ér ađi *Vineri* la *Volovăț*; la ambele va rosti d-l S. *Piotrovski* discursurile sale de program. Candidatul partidului național este pretutindenți primit cu mare entusiasm.

În districtele *Storojineți*, *Sirete* și *Gura Homorului* decurg alegerile electorilor în liniște, observând comisarii electorali o atitudine corectă. Nu așa însă la *Suceava*.

*

Tot „Patria“ spune următoarele: Archimandritul *Ciuntuleac* candidază în contra partidului național!

Acésta probéză gróznica decădere morală a unui individ, care spre nefericirea noastră, este și un dignitar al bisericeii noastre și un fiu rétăcit al popóului român.

Archimandritul *Ciuntuleac* candidază în contra partidului național — și pe ce basă? Pe basa voinței și puterii administrative a volnicului căpitan *Duzinkiewicz* și pe basa — simpatiei venalului diar *jidovesc „Buk. Rundschau“*.

Deunăđi am admirat în „Buk. Rundschau“ chiar și portretul venerabilului archimandrit — a fost bine nimerit până la perciunii indispensabile în acéstă societate.

Deci *Duzinkiewicz*, pașa dela *Suceava* și diarul *jidovesc „Buk. Rundschau“* sunt factorii, cărora le servește arch. *Ciuntuleac*, pe când popóul e vaca mulgătoare, care îl îndopă pe arch. *Ciuntuleac* cu sălindare, ca acesta să pótă arangia benchete bogate pentru *Duzinkiewicz* și semenii săi.

SCIRILE DILEI.

— 4 (16) Septemvre.

Conferența interparlamentară, după cum am mai amintit, era să se țină la finea acestei luni în Berna. În urma morții împărătesei-regine *Elisabeta* însă, comitetul central, care residéză în Berna, a hotărât a nu se ținé de astă-dată conferența în Elveția, ci în *Bruxella*. Conferența se va ținé în 29 Septemvre n. c. și membrii esternei ai ei au și fost convocați pe cale telegrafică. Obiectul principal al conferenței va fi adresa de mulțămite, ce se va înainta

Țarului printr'o deputațiune, ca răspuns la manifestul său de pace.

Costumul național — nepedagogic în Bucovina Ni-se comunică — dize „Patria“ din *Cernăuți* — că la 1 Septemvre s'a prezentat d-șora G. din *Mitocul-Dragomirnei* la direcțiunea pedagogiului din *Cernăuți*, spre a fi primită ca elevă în institut. Directorul măsură de sus până jos fetița, care a avut inspirația a-se presenta în *costumul național* și o întrebă: „Acosta-ți-e portul?“ Răspunđend fetița afirmativ, mai întrebă directorul: „Și D-ta cređi, că te vei puté presenta copiilor în acest costum?“ Răspunđend afirmativ fetița și la întrebarea acésta, s'a scandalisat d-l director, cum póté fi cine-va atât de naiv să credă, că o învățătoare póté propune materiile de învățământ — în haine românesel. Urmarea a fost, că directorul nici n'a admis pe d-șora G. la esamenul de primire. — Decă directorul pedagogiului este condus de astfel de idei, să ne mai mirăm, decă în anul acestas'au primit în institut din 60 fetițe române, câte s'au prezentat, de abia 16, pe când pe *Polone* și *Ovreoce* le-a primit cu ridicata — căci, veđi *Dómne*, ele n'au venit în costum național.

Pictorii români în stéinătate. La marea expoziție anuală din „*Glaspalast*“ ul din *München* se pot admira anul acesta și câte-va opere ale pictorilor români. Se știe, că cine pétrunde în acest templu de artă, trebuie să fiă un talent real. Comisiunea dela *Glaspalast* (palatul de sticlă), e de o rigóre escesivă și refuză mii de tablouri, chiar de ale pictorilor cu reputațiune. Anul acesta d-l *Mirea* are un portret în mărime naturală a d-lui *N. Crețulescu*, perfect reușit. Mai sunt apoi doué copii ale pictorului *Marinescu*, una reprezentând Sfânta Familie după *Andrea del Santo*, și a doua după *Van Dyck*: Căderea păcătoșilor. Ambele copii atrag admirațiunea tuturor. Un amic al nostru ne scrie din *München*, că întrebând pe pictorul *Marinescu* la secretariatul expozițiunii, a aflat, că celebrul portretist *Lenbach* îl apreciează mult pe *Marinescu*, care actualmente își are atelierul său în *München*.

Călătoria principesei României. Din *München* se scrie, că *Joia* trecută principesa *Maria* a României a vizitat expoziția internațională artistică dela palatul de cristal (*glaspalast*). A. S. era însoțită de suita sa compusă din d-na și d-l colonel *Pressan* și d-re *Glotz*. A. S. Regală a fost condusă în salónele expozițiunii de marea portretist *Kaulbach*. Celebru pictor baravez a făcut portretul surorii princesei României, marea ducesă de *Hessa*, și acum face și portretul principesei *Maria*. Actualmente A. S. Regală trebuie să se afle la *Darmstadt*, séu în drumul spre *Bucuresci*. La *München* a primit visita surorii sale.

Cultura bumbacului în Dobrogea. Cetim în „*Drapelul*“: Lucrul e absolut sigur. Posedăm la redacție mai multe fructe în diferite stadii de maturitate, și o mică cantitate de bumbac, recoltate în localitatea numită *Piatra călcată* din județul *Tulcea*, aprópe de orașelul *Isaccea*. Acest bumbac fórte dulce la pipăit, cu firele de o rară albéță, e din a treia recoltă încercată de un locuitor Turc numit *Mehmet Bartolagu*, în sus numita localitate, unde e ajutor de primar. *Mehmet Bartolagu* a cultivat, decă nu ne înșelăm, până la cinci hectare, din propriul său indemn, absolut fără nici o cunoștință specială a acestui fel de cultură. El a rugat pe un prietin din *Macedonia* să-i trimetă séminte, le-a sémănat și a recoltat. Resultatul a fost din cele mai mulțămitoare, atât din punctul de vedere al calității produsului, cât și din punctul de vedere al folóselor materiale. *Mehmet Bartolagu* sustine, că făcend o cultură pe-o întindere mai mare și cu mijlocele necesare, se póté realiza un beneficiu de 300 de lei la hectar, ceea ce este enorm. Dealtmintelea pământurile din jurul *Isaccei*, de-o bună calitate și perfect adăpostite, sunt proprii pentru diferite culturi de preț ca tutunul, via, inul și altele. Acum s'a

dovedit, că și bumbacul și susanul pot rodi și produce venituri bune în aceste părți. *Mehmet Bartolagu* a încercat și cultura susanului, care a reușit de minune. Avem la redacție probe și din acest produs de preț.

2 Pentru orașeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuni sedentare sunt prafurile *Seidlitz* ale lui *Moll* cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se póté căpáta đilnic prin poște de către farmacistul *A. Moll* liferantul curții din *Viena-Tuchlauben 9*. În farmaciile din provincie să se céră preparatul lui *Moll* provéđut cu marcă și subscriere.

Anarchiștii.

Ideia anarchistă s'a ivit mai întâiu în anii 1840. După aceea a amortit și a fost din nou galvanisată și readusă în viață în anii 1860 de către *Rusul Bakunin*, pe care, din cauza acésta, social-democrații l'au eschis din societatea lor.

„Ideia propagandei prin faptă“ derivă dela *Rusul Neciageff*, care după-ce a omorît pe un soț de partid al lui, a căđut în mâinile justiției.

Urmașul acestuia, ca apostol al terorei anarhiste, a fost *Némțul Karl Most*. El a agitát în *Germania*, *Englittera* și *America*, până ce în urma unei récóle în *Chicago*, guvernul de acolo a procedat energetic și a pedepsit cu mórte pe 4 anarchiști.

Un plan în adevér diavolesc și-a făcut *Reinsdorf*, care cu ocaziunea inaugurării monumentului „*Niederwald*“ a voit să omóre pe toți principii germani prin esplosiune de dinamită.

În *Viena* au comis asasinat anarhiste *Stellmacher* și *Kammerer*; li-a căđut victimă un zaraf și un comisar de poliție. Cei doi ucigași au fost spânđurați, dăr dimpreună cu ei nu s'au stins și conjurații anarhiști din *Austria*, și înainte cu câțiva ani poliția din *Viena* a descoperit mai mulți tineri, cari se ocupau cu prepararea de bombe pentru scopuri anarhiste. Ei au fost toți condamnați la închisóre grea.

Mai mult s'au mișcat însă anarchiștii în *Belgia*, *Francia*, *Italia* și *Spania*. *Rava-chol* în *Paris* a căutat să-și câștige banii pentru causa anarchistă prin omor și jaf; el a fost ghilotinat, ér soții lui un an după aceea și-au răsbnat prin faptul, că au aruncat o bombă în sala camerei, tocmai pe când era plină de ómeni și pe când se ținea ședință. C'un an mai târziu s'a făcut în *Paris* un atentat asupra óspeților dintr'o cafenea și un atentat în contra ministrului plenipotențiar sêrbesc. În 25 Iunie 1894 anarchistul italian *Cassero* a omorît pe *Carnot*, președintele Republicei, la o plimbare cu trăsura în *Lyon*. O săptămână mai târziu, un anarchist a atentat asupra vieții ministrului președinte *Crispi*. Acest atentat nu a succés, precum n'a succés nici atentatul asupra regelui *Umberto* în *Aprilie* 1897.

În *Barcelona* anarchiștii au aruncat bombe în mijlocul publicului, care tocmai eșia din teatru, și altă-dată au aruncat bombe între participanții la o procesiune, când s'au prăpădit un mare număr de bărbați, femei și copii din clasa lucrătorilor.

În *August*, anul trecut, *Michele Angiolillo* din *Foggia*, în *Italia*, a împușcat pe ministrul-președinte spaniol *Canovas del Castillo*, care petrecea la locul de cură *Santa-Agueda*.

Cele mai aspre măsuri de supraveghiare și de represiune n'au fost în stare până acum a stărpi anarchismul, despre ceea-ce a dat dovadă atentatul cel mai nou din *Geneva*, care se dize acum, că ar sta în legătură cu un complot anarchist.

ULTIME SCIRI.

Buchs (Elveția), 15 Septemvre. Trenul curții, care ducea cadavrul împărătesei a sosit în gara de aici la ora 11 și 30 m. nóptea. Erau de față la gară Regele și Regina României, cari veniseră aici dela *Ragaz*. **Innsbruck**, 15 Septemvre. Trenul curții a sosit aici ađi dimineața la 7 óre. În jurul gării s'a adunat

O imensă mulțime de public. Când trenul se apropia de stațiune toate clopotele bisericilor sunară. Femei îmbrăcate în doliu au presărat flori pe cosciugul împăratesei. Pe cosciug au fost puse cinci cununii. La vederea lui, femeile au plâns și când trenul a plecat ele au ingenuchiat și s'au rugat.

Viena, 15 Septembrie. La primirea osămintelor împăratesei au eșit la gară o companie de onoare din reg. 64 fără musică, corpul ofiteresc și toți funcționarii militari; apoi două companii a reg. de cavaleria 15 în paradă.

Bruxella, 15 Septembrie. Poliția a arestat ieri seara la gară pe un anarchist cu numele *Michiel*, care a strigat: „Trăescă Luccheni!” și amenința cu un pumnal.

Literatură.

Prietenui Săteanului Român, sfătuirii în formă de dialog, scrise de *Ioan Pop Steganul*. Este o carte plină de învățături foarte folositoare pentru popor. În ea se vorbește despre măestria și învățătura, despre cultivarea pomilor, despre limbă și lege, despre procese, împrumuturi, beția, lux, lene, despre pomărit și stupărit, vinul de pome, cum se îmbogățesc Jidani, cum lucră țeranii pământul în alte țări. La urmă se mai află și o mulțime de poezii din cele mai plăcute pentru popor, scrise de cei mai aleși poeți români. Preț 30 cr. (trimis prin postă 35 cr.)

În Tipografia „A. Mureșianu” a apărut „Învățăminte din viața Metropolitului Andrei Șaguna, vorbire ocațională de *Andrei Bărsan*, profesor”. Preț unu exemplar 10 cr., trimis cu posta 12 cr. Broșura cuprinde 32 pag. format octav mic. Cei ce doresc a-și procura această broșură prețioasă din toate punctele de vedere, o pot avea dela Administrația „Gazetei Transilvaniei”, ori dela librăria Ciurcu, Brașov, pe lângă trimiterea prețului amintit.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesisches etc. in den neusten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl 14.65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus.** Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken
2 (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Septembrie 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.70
Renta de corone ung. 4%	98.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	96.10
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	162.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	101.40
Renta de hârtie austr.	101.15
Renta de aur austr.	121.—
Losuri din 1860.	140.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	904.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	392.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	357.10
Napoleonori	9.53
Mărci imperiale germane	58.82
London vista.	120.05
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.40
Note italiene.	44.07

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Septembrie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.47
Napoleonori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53 1/2
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiță este provădută cu marea de apă a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite băle femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate l fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scuture și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuintarea clinică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătății și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apă a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincie se efectuează gîlne prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apă a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelleman și engros la D. Eremia Nepoții, Deutsch & Tartler.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormentare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununii pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

13—*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté escuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.
Couvercle, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURİ
și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	5 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.